

Verbeterd wettelijk kader voor verdovende middelen en psychotrope stoffen

Een nieuw wettelijk kader voor verdovende middelen en psychotrope stoffen zorgt voor een betere bescherming van de volksgezondheid. Twee oude koninklijke besluiten zijn volledig herzien waardoor het voor particulieren veel moeilijker wordt bepaalde psychotrope stoffen aan te kopen.

Douane, politie en justitie zullen op basis van de nieuwe wetgeving doeltreffender kunnen optreden tegen nieuwe psychoactieve substanties.

Ook noodhulp waarbij verdovende middelen en psychotrope stoffen moeten worden verzonden, zal sneller en efficiënter kunnen worden georganiseerd.

Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid: "Patiënten moeten toegang krijgen tot verdovende middelen als ze op de operatietafel belanden, maar die toegang moet zeer goed geregeld en beperkt zijn. Daarnaast moeten we in het belang van de volksgezondheid ook maximaal strijden tegen criminelen die nieuwe drugs op de markt brengen. We moeten ze zo snel mogelijk kunnen tegenhouden om overdoses en verslavingen te vermijden."

Koen Geens, minister van Justitie: Door de aanpassingen aan het koninklijk besluit zal het parket gemakkelijker designerdrugs kunnen vervolgen. In het verleden kon het maken van synthetische drugs soms straffeloos blijven doordat de makers ervan de chemische samenstelling steeds licht wijzigden. Vanaf nu wordt een meer generieke productomschrijving gehanteerd. Dit zijn zeer verslavende middelen waarbij justitie hand in hand met volksgezondheid de mensen moeten beschermen die verslaafd raken en de aanbieders moeten kunnen worden gestraft."

Stap vooruit

Het nieuwe koninklijk besluit geeft een aangepaste, bredere basis aan douane, justitie en politie om inbreuken vast te stellen en bij illegale activiteiten de nodige inbeslagnames te doen. Dit is een enorme stap vooruit in de strijd om de illegale markten in te dijken en de volksgezondheid te vrijwaren van deze potentieel gevaarlijke substanties.

Het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) heeft, in nauwe samenwerking met het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) en het Belgian Early Warning System on Drugs (BEWSD) van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV), het nieuwe koninklijk besluit uitgewerkt. De nieuwe wetgeving moderniseert het oude wettelijk kader van verdovende middelen en psychotrope stoffen en stemt dit af op de noden van de gezondheidszorg van vandaag. Ter illustratie: in het nieuwe besluit vervangt het elektronisch geneesmiddelenvoorschrift de vereiste dat voor de apotheker en de ziekenhuisapotheker een verdovend middel "met de hand" moet worden voorgeschreven.

Vernieuwend

Twee belangrijke vernieuwende elementen in het besluit zijn de classificatie **op basis van een gemeenschappelijke chemische basisstructuur** en het **wettelijk kader voor gamma-Butyrolactone (GBL) en 1,4-butanediol (1,4-BD)**.

Psychoactieve stoffen kunnen worden gebruikt als drug. Vroeger werden deze stoffen in de wetgeving uitsluitend per naam vermeld. Drugshandelaars omzeilden de oude wetgeving door aan de structuur ervan kleine wijzigingen aan te brengen zodat een nieuw molecuule werd bekomen met ongeveer hetzelfde effect als de oorspronkelijke drug. Dit nieuwe molecuule beantwoordde echter niet meer aan de benamingen vermeld in de wetgeving. We spreken hier van nieuwe psychoactieve substanties (NPS). De gewijzigde stoffen vielen buiten het kader van de wetgeving en waren bijgevolg niet strafbaar.

In de bijlage IVa van het nieuwe koninklijk besluit worden een aantal groepen van psychoactieve substanties (amfetamine, cathinone, tryptamine, piperazine, synthetische cannabinoïden en fentanyl) onder de drugswet gebracht **op basis van hun chemische basisstructuur**. Hierdoor

krijgen douane, politie en justitie een wettelijke basis om inbreuken vast te stellen, inbeslagnames te doen en te vervolgen.

Het koninklijk besluit komt ook tegemoet aan een vraag politie en justitie, namelijk een **wetgevend kader voor gamma-Butyrolactone (GBL) en 1,4-butanediol (1,4-BD)**. Deze stoffen worden na inname, in het menselijk lichaam omgezet tot gamma-hydroxy-boterzuur (GHB of de zogenaamde vloeibare XTC), een psychotrope stof, vatbaar voor misbruik door individuen en met een potentieel gevaar voor de gezondheid van de gebruiker.

Beide stoffen worden in de eerste plaats op grote schaal gebruikt voor allerlei productiedoeleinden in de industrie, bijvoorbeeld als oplosmiddel voor lijmen.

Particulieren gebruiken – en misbruiken soms - GBL ook. Amateurs van bouwblokjes bijvoorbeeld, lijmen de blokjes met GBL aan elkaar als ze grote constructies maken.

Om de toegang voor particulieren fel te beperken en om zo het oneigenlijk gebruik van GBL en 1,4-BD aan te pakken, voert het nieuwe koninklijk besluit de **vergunning voor particulier bezit** in. De introductie van de vergunning voor particulier bezit beperkt bovendien de **administratieve overlast** voor het FAGG en de industrie (reguliere gebruiker).

Internationaal

In lijn met de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) laat het nieuwe koninklijk besluit ook toe dat België sneller en efficiënter **noodhulp** onder de vorm van geneesmiddelen die onder de wetgeving van **psychotrope stoffen en verdovende middelen** vallen, kan leveren aan gebieden onderhevig aan natuurrampen of oorlog.

Dit nieuwe besluit vertaalt tot slot ook alle internationale verdragen rond psychotrope stoffen en verdovende middelen van de Verenigde Naties in de Belgische wetgeving. Concreet gaat het over het toezicht op de internationale en nationale handel in deze producten voor medische en wetenschappelijke doeleinden. Het FAGG levert hiervoor de nodige vergunningen en rapporteert over alle beoogde activiteiten aan de Verenigde Naties.

Meer informatie

Koninklijk besluit van 26.09.2017 houdende de regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen.

De bijlagen I, II, III aan dit koninklijke besluit bevatten de internationaal en Europees gereguleerde stoffen, en bijlage IV reguleert de nationaal bijkomende stoffen hoofdzakelijk op basis van hun structuur (namelijk derivaten van amfetamine, cathinone, tryptamine, piperazine, synthetische cannabinoïden en fentanyl – bijlage IVa) terwijl er nog een aantal stoffen nominatief zijn opgenomen (bijlage IVb).

NPS zijn niet zonder gevaren voor de **gezondheid van de gebruiker**. In april 2015 werd bijvoorbeeld een overlijden gemeld na gebruik van ocfentanil. In 2016 werden 107 meldingen gedaan van NPS door het BEWSD.

Aantal meldingen met NPS van het BEWSD	
2014	90
2015	120
2016	107

Kort na de publicatie van het koninklijk besluit zal de info op de **FAGG-website** worden aangepast.

Contact

Els Cleemput, woordvoester Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid – 0032 475 29 28 77

Sieghild Lacoere, woordvoester Koen Geens, minister van Justitie – 0032 475 50 55 50

Ann Eeckhout, woordvoester van het FAGG - 0032 2 528 40 12 of 0032 495 23 71 69 – comm@fagg.be

---

Over het FAGG

In België staat het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) als bevoegde overheid in voor het verzekeren van de kwaliteit, de veiligheid en de doeltreffendheid van geneesmiddelen en gezondheidproducten (medische hulpmiddelen en hulpstukken, grondstoffen, bloed en zijn bestanddelen van menselijke oorsprong, menselijk lichaamsmateriaal), voor zowel menselijk als diergeneeskundig gebruik, in klinische ontwikkeling en op de markt.